

Asia: VN/6791/2026

Lausuntopyyntö: Hallituksen esitysluonnos eduskunnalle eräitä Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen tehtäviä koskevan lainsäädännön muuttamiseksi

Lausunnonantajan lausunto

1. Nykytila ja sen arviointi

-

2. Tavoitteet

-

3. Ehdotukset ja niiden vaikutukset

-

4. Muut toteuttamisvaihtoehdot

-

a. Laki elinvoimakeskuksista sekä Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksesta annetun lain 13 §:n muuttamisesta

Yhteiskunnallisten yritysten liitto ARVO ry on yhteiskunnallisten yritysten elinkeinopoliittinen yhdistys, jonka tehtävänä on edistää yhteiskunnallisten ja arvolähtöisten yritysten toimintaedellytyksiä. Suomessa on noin 5 000 yhteiskunnallista yritystä. Ne työllistävät yli 85 000 henkilöä ja niiden yhteenlaskettu liikevaihto on noin 10 miljardia euroa. Yhteiskunnallisia yrityksiä toimii kaikilla toimialoilla ja kaikissa yhtiömuodoissa. Monen yhteiskunnallisen yrityksen keskeinen missio on heikossa työmarkkina-asemassa olevien henkilöiden työllistäminen ja työllistymisen edellytysten parantaminen.

Kiitämme mahdollisuudesta lausua luonnoksesta hallituksen esitykseksi Työllisyys-, kehittämis- ja hallintokeskuksen (KEHA-keskus) tehtäviä koskevan lainsäädännön muuttamisesta. Kiinnitämme

lausunnossa huomiota kahteen teemaan: yrityksille suunnatut neuvontapalvelut sekä osa- ja täsmätyökykyisten rekrytointi ja asematyömarkkinoilla.

Yritys-Suomi-neuvonnan ja Yrittäjän talousapu -palvelun siirtäminen Uudenmaan elinvoimakeskukseen järjestämisvastuulle on tavallaan paluuta vanhaan. Sinänsä ei ole merkitystä sillä kuka palvelun tuottaa, merkitystä on palvelun laadulla ja saatavuudella. Siirron yhteydessä onkin huolehdittava siitä, että nämä säilyvät ja mieluummin parantuvat kuin heikentyvät. Palveluiden kehittämisen näkökulmasta on toivottavaa, että hallinnolliset muutokset olisivat nyt pysyviä ja henkilöstöllä on mahdollisuus keskittyä tuottamaan ja kehittämään palvelua.

Suomessa arvioidaan olevan 300 000–600 000 osatyökykyistä. Heistä noin puolet on mukana työelämässä. Eläketurvakeskuksen mukaan määrä on nousussa, mutta yhä useampi on myös työssä.

(<https://www.etk.fi/blogit/osatyokykyisten-maara-kasvaa-mutta-entista-useampi-heista-on-tyossa/>)

Suomen tavoite on työllisten määrän kasvattaminen ja Suomen voimassa oleva pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelma painottaa osatyökykyisten ja vammaisten työelämään osallistumisen vahvistamista osana hallituksen työllisyystavoitteita.

Vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien työllistymisen edistämisen toimintaohjelmassa (2026) esitetään, että ”...työnantajille suunnattua informaatiota lisätään ja että tätä varten perustetaan valtakunnallinen, verkostomainen osaamiskeskittymä KEHA-keskuksen Yritys-Suomi-neuvonnan yhteyteen”.

Työ osaamiskeskittymässä on aloitettu ja tietoa vaikeassa työmarkkina-asemassa olevien rekrytoinnista on suunniteltu koottavan Työmarkkinatori-sivustolle. Lisäksi tavoitteena on kehittää Yritys-Suomi-puhelinneuvontaa niin, että sen asiantuntijat pystyisivät antamaan perusneuvontaa myös tästä teemasta. Eritysteeman neuvonnan keskittäminen valtakunnallisesti on järkevää, koska yksittäisellä työllisyysalueella erityiskysymyksiä tulee vastata harvemmin. Yritys-Suomi neuvonta voisi toimia myös työllisyysalueiden tukena.

Painotamme, että osa- ja täsmätyökykyisten rekrytoinnin informaation kokoaminen ja sen löydettävyyden varmistaminen sekä neuvontapalvelut yrityksille tästä teemasta ja yleisimminkin tulee turvata KEHA-keskuksen tehtäviä muutettaessa.

b. Laki työllistymisen monialaisesta edistämisestä annetun lain 17 ja 18 §:n kumoamisesta

-

c. Laki työvoimapalveluiden järjestämisestä annetun lain muuttamisesta

-

6. Lakia alemman asteinen sääntely

-

7. Voimaantulo

-

8. Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

-

9. Muuta

-

Kallama Susanna
Yhteiskunnallisten yritysten liitto ARVO ry